

BELEIDSPLAN 2024-2028

INLEIDING

De Stichting Wijks Omgevingsfonds (verder te noemen het Fonds) is statutair opgericht op 25 maart 2022 en ingeschreven bij de KvK op 28 maart 2022 met nummer 85918490, RSIN 863785918. Dit beleidsplan is gestoeld op de statuten en op 2 reglementen van de stichting, namelijk het Bestuursreglement en het Toekenningsreglement.

De gemeente Wijk bij Duurstede heeft de ambitie om in 2030 energieneutraal te zijn, wat inhoudt dat er binnen de gemeentegrenzen evenveel energie wordt opgewekt als er wordt verbruikt. Voor zonnevelden is een beleidskader vastgesteld. Het eerste park is sinds april 2022 operationeel, het tweede sinds november 2023, en een derde park wordt naar verwachting in mei-juni 2024 operationeel. Wat betreft windenergie zijn er door de provincie in de gemeente mogelijke zoekgebieden aangewezen, hier zijn nog geen definitieve keuzes gemaakt of initiatieven vergund.

DOEL EN ACTIVITEITEN

Een manier om de samenleving te laten profiteren van grootschalige opwekkingsprojecten is het instellen van een gebiedsfonds. Zo'n fonds ontvangt bijdragen uit de energieprojecten en financiert daarmee (bewoners)initiatieven. Het Wijks Omgevingsfonds is het gebiedsfonds voor de gemeente Wijk bij Duurstede.

Het doel van het Fonds is statutair vastgelegd:

- Het bijdragen aan leefbaarheid en duurzaamheid in Cothen, Langbroek en Wijk bij Duurstede, met begrippen als energietransitie, natuur, klimaatadaptatie en inclusiviteit als richtsnoer.
- De stichting tracht haar doel te verwezenlijken door het aangaan van overeenkomsten met exploitanten van grootschalige energieopwekkingsprojecten en het in beginsel minimaal jaarlijks selecteren en financieel ondersteunen van een of meer winnende initiatieven.
- Het Fonds heeft niet tot doel het maken van winst, maar beoogt het algemene nut.

De kernwaarden van het Fonds zijn integriteit, onafhankelijkheid, transparantie en zorgvuldigheid.

VERWERVEN VAN INKOMSTEN

De belangrijkste inkomsten voor het Fonds komen uit de (deels nog op te stellen) overeenkomsten met exploitanten van grootschalige energieopwekkingsprojecten die op regelmatige basis, vaak jaarlijks, bedragen aan het Fonds ter beschikking stellen. Tevens ontvangt de het Fonds gedurende 5 jaar een opstartsubsidie van de gemeente, in deze beleidsperiode nog in de jaren 2024 en 2025.

Daarnaast kan het Fonds andere inkomstenbronnen aanboren zoals plaatselijke, regionale of landelijke fondsen en het uitvoeren van eigen acties voor fondsenwerving. Ook accepteert het Fonds schenkingen en erfrechtelijke verkrijgingen.

BEHEER EN BESTEDING VAN HET VERMOGEN

Het vermogen van de stichting wordt risicomijdend gestald op een duurzame bank- en spaarrekening, er wordt niet belegd in onroerend goed of cryptovaluta. Dit is gezien de herkomst van het vermogen en de korte beleggingshorizon niet gewenst. Het Fonds gaat geen verplichtingen aan die het eigen vermogen van de stichting te boven gaan. Jaarlijks wordt een begroting opgesteld die de financiële kaders voor het volgend boekjaar bepaalt.

De inkomsten van de stichting worden zoveel mogelijk al direct in het jaar van ontvangst aangewend voor initiatieven, er wordt beperkt gereserveerd voor voorzienbare kosten. Mochten er onvoldoende geschikte initiatieven zijn in een jaar, dan wordt het daarvoor geormerkte deel van het vermogen overgeheveld naar het volgende jaar.

Het Toekenningsreglement bepaalt de criteria en het proces dat wordt gevolgd bij de toekenning van financiering. Het Fonds ziet toe op rechtmatige en volledige besteding van de toegekende bedragen in de initiatieven, telkens zal een toekenningsovereenkomst worden opgesteld waarin ook wordt gewezen op het mogelijk terugvorderen van niet geheel of onjuist bestede gelden.

Bestuurs- en uitvoeringskosten worden zoveel mogelijk geminimaliseerd, geen van de bestuurders ontvangt een vergoeding voor de uitgevoerde werkzaamheden. Gemaakte kosten kunnen wel worden gedeclareerd, mits proportioneel en passend.

Jaarlijks rapporteert het Fonds conform de wettelijke vereisten over de vermogenstoestand van de stichting en de staat van baten en lasten. Ook wordt jaarlijks overleg gevoerd met de gemeente en indien gewenst met de geldverstrekkers. Er kan een externe deskundige worden ingeschakeld voor onderzoek en fiattering.

REFLECTIE OVER BELEIDSPERIODE 2022 – 2023

De eerste beleidsperiode van het Fonds kenmerkte zich door opstartactiviteiten, waaronder het vaststellen van statuten en reglementen, het ontwikkelen van het logo, het operationeel krijgen van de bankrekening en de IT-omgeving en het verkrijgen van de ANBI-status. Daarnaast werden de eerste overeenkomsten gesloten met exploitanten van energieparken en werd er een eerste indieningsronde gehouden. Hiermee heeft het Fonds een stabiel fundament gelegd waarop de komende jaren voortgebouwd kan worden.

BELEIDSPERIODE 2024-2028

De energietransitie zal, mede aangejaagd door internationale en nationale verdragen en wetgeving, doorzetten. De gemeente zal haar ambitie om in 2030 energieneutraal te willen zijn en in 2050, maar liefst nog eerder, klimaatneutraal, willen waarmaken. Hiervoor zijn nieuwe initiatieven nodig, waarover de Wijkse bevolking zich in de eerste helft van 2024 over mag uitspreken. Een uitkomst zou kunnen zijn dat er nieuwe lokale energieopwekkingsprojecten zullen worden toegestaan.

Het Fonds ondersteunt initiatieven van groepen inwoners die de leefbaarheid en duurzaamheid in de gemeente bevorderen met financiële bijdrage. Ze ziet het daarnaast ook als haar taak om waar mogelijk goede voorbeelden breed te delen. Kenmerken van de ondersteunde initiatieven worden gepubliceerd op de website van het Fonds en dienen daarmee ter inspiratie. Waar mogelijk worden de reguliere en sociale media ingezet om de mogelijkheden die het Fonds biedt zo breed mogelijk uit te dragen. Ook zal het Fonds zich presenteren op relevante plaatselijke evenementen indien deze zich voordoen.

De volgende onderwerpen vragen aandacht in deze beleidsperiode:

- Het blijven uitvoeren van aansprekende voor- en najaarsrondes.
- Het afsluiten van werkbare overeenkomsten met subsidieverstrekkers.
- Het vergroten van de (naams)bekendheid van het Fonds.
- De evaluatie en mogelijke revisie van de reglementen.
- Het continueren van overleggen met andere partijen, waaronder de gemeente, subsidieverstrekkers en de OVFI.